

Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2023

Zaaknummer : 1159128
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Economisch Actieprogramma 2023-2027 inclusief Uitvoeringsagenda 2023

SAMENVATTING

Het college stelt het Economisch Actieprogramma 2023-2027 vast. Het actieprogramma geeft antwoord op de vraag welke actielijnen, maatregelen en concrete acties nodig zijn om het economisch klimaat in Heemstede te behouden en te versterken de komende jaren. De zienswijze van de commissie Middelen naar aanleiding van het concept Economisch Actieprogramma 2023-2027 is in het actieprogramma verwerkt. Het Economisch Actieprogramma bevat tevens een uitvoeringsagenda voor 2023.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Economisch Actieprogramma 2016-2020
- Visie Winkelcentra 2016
- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024
- Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023
- Plan van aanpak Economisch Actieprogramma 2022-2026

BESLUIT B&W

1. Het Economisch Actieprogramma 2023-2027, inclusief Uitvoeringsagenda 2023 vast te stellen;
2. Dit besluit ter kennisname te brengen van de Commissie Middelen (C-stuk).

AANLEIDING EN CONTEXT

De afgelopen jaren heeft de gemeente gewerkt aan de economische ambities met het Economisch Actieprogramma 2016-2020. De beëindiging van de looptijd van het huidige economisch actieprogramma maakt dat een nieuw programma, en daarmee de focus als het gaat om de lokale economie voor de komende jaren, ontbreekt.

Daarnaast zijn er nieuwe trends en ontwikkelingen, zoals de energietransitie, uitdagingen op de arbeidsmarkt, transitie naar circulaire economie en opgaven voor wonen. Nieuwe actielijnen zijn nodig om het economische klimaat in Heemstede te behouden en versterken. Op 15 november 2021 heeft het college ingestemd met het plan van aanpak voor het Economisch Actieprogramma 2023-2027.

Ten behoeve van het opstellen van het economisch actieprogramma heeft het college een economische foto laten opstellen. Het doel van dit onderzoek is inzicht bieden in het economisch profiel van de gemeente Heemstede. Een economische foto geeft informatie over de demografische en economische basisgegevens. De economische foto is terug te vinden in de bijlage.

Naast dit onderzoek is er gekeken naar verschillende trends, ontwikkelingen en bestaande onderzoeken. Op basis hiervan zijn actiepunten opgesteld om kansen te benutten en aandachtspunten te versterken.

Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2023

Tot slot zijn we in gesprek gegaan met ondernemers uit de doelgroepen detailhandel, horeca en werklocaties en is er een enquête verspreid onder de zzp'ers in Heemstede. Op basis van deze input zijn ook actiepunten opgesteld. Gezamenlijk vormt dit het fundament voor het economisch actieprogramma.

Een conceptversie is reeds voor zienswijze voorgelegd aan de commissie Middelen op 6 december 2022. De zienswijze is in het actieprogramma verwerkt.

MOTIVERING

Door het opstellen van het Economisch Actieprogramma 2023-2027 zijn de beoogde acties op het gebied van economie afgestemd op de huidige en toekomstige trends en ontwikkelingen. Het college stemt in met het Economisch Actieprogramma 2023-2027. Hieronder volgt de motivatie voor dit besluit:

1.1. Streven naar een duurzame lokale economie

De gemeente Heemstede streeft met de acties uit het economisch actieprogramma naar een duurzame lokale economie die bijdraagt aan de levendigheid en sociale samenhang van de Heemstedse samenleving. De gemeente verliest daarbij het groene karakter van de Heemstede niet uit het oog. Het actieprogramma kijkt naar zeven thema's: detailhandel, horeca, werklocaties, toerisme en recreatie, zorg, zzp'ers, circulair en duurzaam ondernemen en tenslotte arbeidsmarkt en werkgelegenheid.

1.2. Stimuleren van een aantrekkelijk ondernemersklimaat

Een van de ambities uit het Uitvoeringsprogramma college 2022-2026 is om een aantrekkelijk ondernemersklimaat te behouden. De gemeente Heemstede werkt via de acties uit het nieuwe economische actieprogramma samen met ondernemers verder aan deze ambities om het aantrekkelijk ondernemersklimaat te behouden, en daarmee het scheppen van de juiste condities voor een levendig economisch klimaat.

1.3. Tijdig anticiperen op trends en ontwikkelingen

Verschillende trends in de samenleving en binnen Heemstede zelf, geven aan dat een goed functionerende economie niet vanzelfsprekend is. Heemstede heeft een sterk op de consumentgerichte-sectorstructuur. Door demografische ontwikkelingen zoals de vergrijzing, zal de aankomende jaren een verschuiving plaats gaan vinden in de behoeftes van consumenten. Naast demografische ontwikkelingen, spelen ook andere transitieën een belangrijke rol. Het is belangrijk om op deze trends en ontwikkelingen te anticiperen om het economische klimaat te behouden en versterken.

1.4. Het economisch actieprogramma voorziet in de behoefte vanuit ondernemers

Zoals genoemd zijn er veel trends en ontwikkelingen die effect hebben op de economie. Het organiserende vermogen van ondernemers vormt een belangrijke randvoorwaarde om samen invulling te geven aan de huidige uitdagingen, ontwikkelingen en transitievraagstukken. In de bijeenkomsten met de verschillende ondernemers kwam naar voren dat er behoefte is aan ondersteuning, begeleiding en duidelijke kaders vanuit de gemeente om samen de Heemstedse economie toekomstbestendig te maken.

1.5. Het versterken van de lokale economie is van belang in tijden van economische onzekerheid

Naast de nasleep van de coronacrisis kwamen nieuwe onzekerheden: stijgende prijzen voor kapitaal, energie en grondstoffen, personeelstekorten en een dalend vertrouwen in de economie. Dit heeft weerslag op het bestedingspatroon van onze inwoners en bezoekers. Daarnaast heeft het effect op de bestaanszekerheid van onze ondernemers. Het versterken van de lokale economie is daarom van groot belang. We hebben samen met ondernemers in kaart gebracht wat er nodig is om de economie te versterken op de zeven thema's.

1.6. Het economisch actieprogramma geeft kaders en focus

We hebben samen met ondernemers in kaart gebracht waar we ons de komende jaren op gaan richten, en welke economische activiteiten we samen gaan uitvoeren. Het economisch actieprogramma geeft inhoud aan verdere acties om het economisch klimaat te behouden en te versterken. Dit geeft houvast voor zowel de gemeente als de ondernemers.

1.7. Een goed functionerende economie draagt bij aan het plezierige woon- en werkklimaat van Heemstede met voldoende voorzieningen.

Een gezond ondernemersklimaat heeft diverse directe en indirecte voordelen zoals economische welvaart, hoogwaardig voorzieningenniveau, lokale dynamiek, bedrijvigheid en werkgelegenheid. We richten ons op acties om ervoor te zorgen dat Heemstede een aantrekkelijke gemeente blijft om te wonen, werken en ondernemen.

1.8. Stimuleren duurzame circulaire economie

De huidige manier van consumeren en produceren heeft enorme impact op het milieu en de samenleving. De gemeente Heemstede streeft naar een lokale circulaire economie in 2050. De gemeente Heemstede wil met de acties uit het economisch actieprogramma bijdragen aan de omslag naar een volledige circulaire economie. Dit wordt in bredere samenhang gezien met bestaande programma's, zoals de Nota Duurzaamheid.

ZIENSWIJZE

De zienswijze van de commissie Middelen, zoals vastgelegd in de lijst van conclusies en toezeggingen commissie Middelen (6 december 2022), is als volgt:

De commissie is akkoord met het concept economische actieprogramma en geeft de volgende aandachtspunten mee:

- Prioritering van de actiepunten
- Betrekken van de winkelvisie bij het actieprogramma.

De aandachtspunten zijn op de volgende manier verwerkt:

Prioritering van de actiepunten

Het actieprogramma omvat 64 acties. Het is lastig om prioritering aan te geven, doordat sommige acties complementair zijn, parallel naast elkaar plaatsvinden of elkaar opvolgen. Desondanks heeft elk actiepunt in de nieuwe versie een prioriteitsniveau gekregen op een schaal van 1 tot 3, waarbij 1 de hoogste prioriteit heeft en 3 de laagste. Dit is terug te vinden in hoofdstuk 5.

Niveau 1: actiepunten die prioriteit vereisen omdat het actiepunt:

- Een wettelijke verplichting heeft waaraan moet worden voldaan;
- Een grote impact of afhankelijkheid heeft op andere projecten of taken die lopen;
- Een grote impact heeft op de lokale economie of het ondernemerschap;
- Een afhankelijkheid heeft met andere actiepunten, specifiek: het actiepunt moet worden afgerond voordat gestart kan worden met andere actiepunten;
- Genoemd is door ondernemers als urgent actiepunt.

Niveau 2: actiepunten die een middenpositie tussen hoge (1) en lage (3) prioriteit hebben. Dit betekent dat het actiepunt niet onmiddellijk behandeld moet worden, maar ook niet kan wachten tot het einde van een planning. Het actiepunt zou binnen een redelijke termijn behandeld moeten worden, afhankelijk van de andere actiepunten en de beschikbare tijd en middelen.

Niveau 3: actiepunten met een lage prioriteit. Het actiepunt is minder dringend dan andere actiepunten die een hogere prioriteit hebben en kan worden behandeld als er tijd over is of als andere actiepunten zijn afgehandeld. Dit betreft vaak administratieve handelingen.

Los van de prioritering, variëren de acties in benodigde capaciteit en middelen. Hierdoor kan het voorkomen dat in de planning eerder een niveau 3 actie wordt opgepakt, dan een niveau 1 actie omdat er beperkte capaciteit en budget beschikbaar is per jaar. Er kunnen daarom slechts een beperkt aantal grotere projecten worden opgepakt, naast wat kleinschaligere activiteiten.

We zullen bij het jaarlijks opstellen van de uitvoeringsagenda de lijst met actiepunten evalueren en de prioriteiten waar nodig bijwerken. Dit kan nodig zijn als er nieuwe ontwikkelingen zijn of als er veranderingen zijn in de economie of de behoeften van de ondernemers.

Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2023

Betrekken van de winkelvisie bij het actieprogramma

De commissie Middelen gaf aan dat de trends vanuit de Visie winkelcentra Heemstede (2016) niet terugkwamen in het concept Economisch Actieprogramma. Het actieprogramma moet in breder perspectief worden gezien naast bestaande beleidsdocumenten en programma's. De Visie winkelcentra 2016 is nog steeds van kracht. De Visie winkelcentra is complementair aan het Economisch Actieprogramma 2023-2027. In het actieprogramma zijn vooral de nieuwere trends opgenomen, zoals het sturen op een compact winkelgebied en de opkomst van darkstores. Daarbij zijn de actiepunten tot stand gekomen in samenspraak met de ondernemers. De ondernemers vanuit de detailhandel en horeca zien momenteel urgentie in de besproken onderwerpen. Om de samenhang tussen de Visie winkelcentra en het Economisch Actieprogramma 2023-2027 beter te duiden, is dit opgenomen als toelichting in hoofdstuk 3, pagina 9.

FINANCIËN

De uitvoering van de economische ambities op diverse beleidsvelden wordt gedekt vanuit de reguliere budgetten en capaciteit van de verschillende beleidsvelden. Om de impact te vergroten en duurzame economische ontwikkeling te versnellen is met ingang van 2023 het economisch budget structureel met €10.000,- verhoogd naar €17.000,-. Bij de uitgaven zoals opgenomen in de uitvoeringsagenda houden we rekening met de beschikbaarheid van het budget per jaar.

PLANNING/UITVOERING

Het Economisch Actieprogramma 2023-2027 bevat een uitvoeringsagenda voor 2023. Per jaar wordt een nieuwe uitvoeringsagenda opgesteld. De uitvoeringsagenda wordt jaarlijks aan het college ter vaststelling voorgelegd.

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

Een onderdeel van het economisch actieprogramma is een inventarisatie van de wensen en behoeften van de ondernemers in Heemstede. Hiervoor zijn we in gesprek gegaan met verschillende doelgroepen: detailhandel, horeca en werklocaties:

- 3 oktober 2022: inventarisatie sessie detailhandel
- 11 oktober 2022: inventarisatie sessie horeca
- 25 oktober 2022: inventarisatie sessie werklocaties

Tijdens deze sessies hebben we verschillende thema's besproken, variërend per doelgroep. We hebben op basis van de gevoerde gesprekken en de inzichten van ondernemers actiepunten opgesteld. We hebben gevraagd om hierbij onderscheid te maken tussen welke acties de ondernemers in de Uitvoeringsagenda 2023 willen hebben en welke acties zij zien voor de langere termijn.

Daarnaast hebben we op 6 september 2022 een enquête verspreid met als doel om de zzp'ers in Heemstede te bereiken. Het is belangrijk om de wensen en behoeften van de ondernemers in Heemstede in beeld te brengen om tot gezamenlijke acties

Collegebesluit

Collegevergadering: 24 januari 2023

te komen en de condities te scheppen waarbinnen de economie van Heemstede zich verder kan ontplooiën.

We hebben de opgehaalde input van de ondernemers gebruikt voor het opstellen van het actieprogramma. Gezien de vele uitdagingen waar de lokale economie voor staat en de beperkte middelen en capaciteit, is het nodig om keuzes te maken in waar de gemeente wel en niet op inzet en waar de prioriteiten liggen. De gemeente maakt neemt de afwegingen en keuzes van de ondernemers mee in de prioritering. Het concept actieprogramma is tevens ter consultatie voorgelegd aan de betrokken ondernemers voor input.

DUURZAAMHEID

Het Economisch Actieprogramma 2023-2027 sluit aan op de thema's uit de Nota Duurzaam Heemstede 2022-2026. De gemeente Heemstede wil met de acties uit het economisch actieprogramma circulair en duurzaam ondernemen stimuleren. Hierbij is ook aandacht voor het stimuleren van de economie en het beperken van afvalstromen vanuit ondernemers. Daarnaast is een van de doelen uit het actieprogramma om de bestaande werklocaties vergroenen om zo bij te dragen aan het biodivers en klimaatadaptief maken van de bedrijventerreinen. De gemeente Heemstede streeft met de acties uit het economisch actieprogramma naar een duurzame lokale economie.

BIJLAGEN

1. Economisch Actieprogramma 2023-2027
2. Onderzoek Economische foto